

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

<https://warszawa.wios.gov.pl/pl/form/r3921,Apel-o-czyste-powietrze-bez-zimowego-smogu.html>
04.05.2024, 09:16

Apel o czyste powietrze bez zimowego smogu

Treść pytania

Od kilku dni, wieczorną porą, przy niskich temperaturach, nad Grodziskiem Mazowieckim znajduje się potężna warstwa smogu, który utrudnia oddychanie. Domyślam się, że jest to spowodowane spalaniem przez mieszkańców śmieci i worków foliowych w piecach domowych. Mam pytanie, czy można tym praktykom jakoś zapobiegać, alarmować o zaprzestanie takiego spalania? Myślę, że jest to szerszy problem, zetknąłem się z nim także w okolicach Leszna, a wczoraj także w okolicy Dworca Zachodniego w Warszawie. Czy potwierdzenie Państwa moją obserwację? Czy mogliby Państwo informować szerzej o tej niekorzystnej sytuacji, wszcząć jakieś postępowanie, nagłośnić to w mediach, żeby ludzie nie spalali byle czego w piecach? Bardzo proszę o rozpatrzenie mojego apelu o czyste powietrze bez zimowego smogu!

Odpowiedź

Odpowiadając na e-maila, który wpłynął do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w dniu 24.02.2011 r. informuję, że w dniach od 19 do 26 lutego 2011r. na terenie województwa mazowieckiego oraz całego kraju wystąpiły bardzo niekorzystne warunki meteorologiczne, które przyczyniły się do kumulacji zanieczyszczeń przy powierzchni ziemi i w niższych warstwach atmosfery. Niskie temperatury, mała prędkość wiatru, brak ruchów wstępujących powietrza, niska warstwa inwersyjna, czyli typowe warunki oddziaływania wyżu spowodowały, że rozprzestrzenianie zanieczyszczeń było bardzo niekorzystne. Wynikiem takich warunków meteorologicznych była mniejsza przejrzystość powietrza oraz wyczuwalny zapach „spalenizny”. W tych dniach na wszystkich stacjach pomiarowych monitoringu powietrza w województwie mazowieckim zaobserwowano wzrost stężeń zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz benzenu, które utrzymywały się na takich poziomach przez kilka kolejnych dni i stanowiły od 20% do 40% poziomów dopuszczalnych. Najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w przypadku pyłu zawieszanego PM10 (cząstki poniżej 10 µm), gdzie norma 24-h była przekroczona przez 5 kolejnych dni, a stężenia pyłu stanowiły od 110 do 440 % poziomu dopuszczalnego. Maksymalne stężenie zanotowano w dniu 24.02.2011 r. na stacji w Żyrardowie, które wyniosło 220 mg/m³. Należy jednak zaznaczyć, że przy ocenie stanu jakości powietrza pyłem, norma dopuszcza wystąpienie 35 dni z przekroczeniem wartości dobowych w ciągu roku. Wyniki z automatycznych stacji monitoringu powietrza można na bieżąco obserwować na stronie WIOŚ w zakładce SOJP.

W momencie zmiany oddziaływania frontów powietrza, które miało miejsce 26.02.2011r., gdy wzrosła prędkość wiatru i pojawiły się ruchy wstępujące powietrza, poziomy stężenie wszystkich zanieczyszczeń uległy obniżeniu, co najbardziej dało się zauważyć w przypadku stężeń pyłu. W naszej szerokości geograficznej, przy specyficznym wpływie ścierania się klimatów oceanicznego i kontynentalnego, szczególnie zimą zjawiska inwersji występują często i trwają przez kilka dni. Opisane powyżej warunki meteorologiczne powodują, że na cele grzewcze spalanych jest więcej paliw, stąd do powietrza emitowanych jest więcej zanieczyszczeń, szczególnie z emitorów o bardzo małych wysokościach, czyli domków jednorodzinnych ogrzewanych indywidualnie (emisja niska). Spaliny emitowane z palenisk domowych zawierają więcej zanieczyszczeń, ponieważ warunki spalania w takich paleniskach są mniej korzystne i trudno je kontrolować (niska temperatura spalania, mniejszy dostęp tlenu).

Największe jednak emisje substancji szkodliwych dla zdrowia ludzkiego występują w przypadku spalania w paleniskach domowych odpadów.

Ministerstwo Środowiska na bieżąco prowadzi akcję edukacyjną w zakresie szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych (filmy w telewizji, na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska: www.gios.gov.pl). Poza tym władze samorządowe na swoich terenach również takie informacje rozpowszechniają wśród mieszkańców, a nawet podejmują działania mające na celu kontrolę indywidualnych palenisk (np., Kraków, woj. pomorskie).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w okresie marzec-kwiecień 2010 r. przygotował i odbył serię spotkań z jednostkami samorządu terytorialnego na temat gospodarki odpadami komunalnymi w subregionach województwa mazowieckiego, pod hasłem „Dokąd z odpadami...?”. Prezentowane były na nich również filmy dotyczące szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych. Informacje na temat ww. spotkań można znaleźć na stronie WIOŚ w zakładce Aktualności/Komunikaty.

Niska emisja na terenie województwa mazowieckiego a także całej Polski stanowi duży problem i wpływa w istotny sposób na poziomy stężenie substancji w powietrzu, a tym samym na jakość powietrza. W 2008 r. dla powiatu grodziskiego, w tym miasta Grodzisk Mazowiecki, został sporządzony przez Marszałka Województwa Mazowieckiego „Program Ochrony Powietrza”, w którym wśród zaleceń mających wpłynąć na poprawę stanu jakości powietrza jest między innymi zadanie opracowania programu ograniczenia niskiej emisji oraz jego wdrożenie.